KESKKONNAAGENTUUR

Andmed Eesti looduse kohta – kust ja kuidas neid saab?

Näitena igaühe loodusvaatluste andmed

Reigo Roasto
Keskkonnaagentuur/juhtivspetsialist

25.10.2019

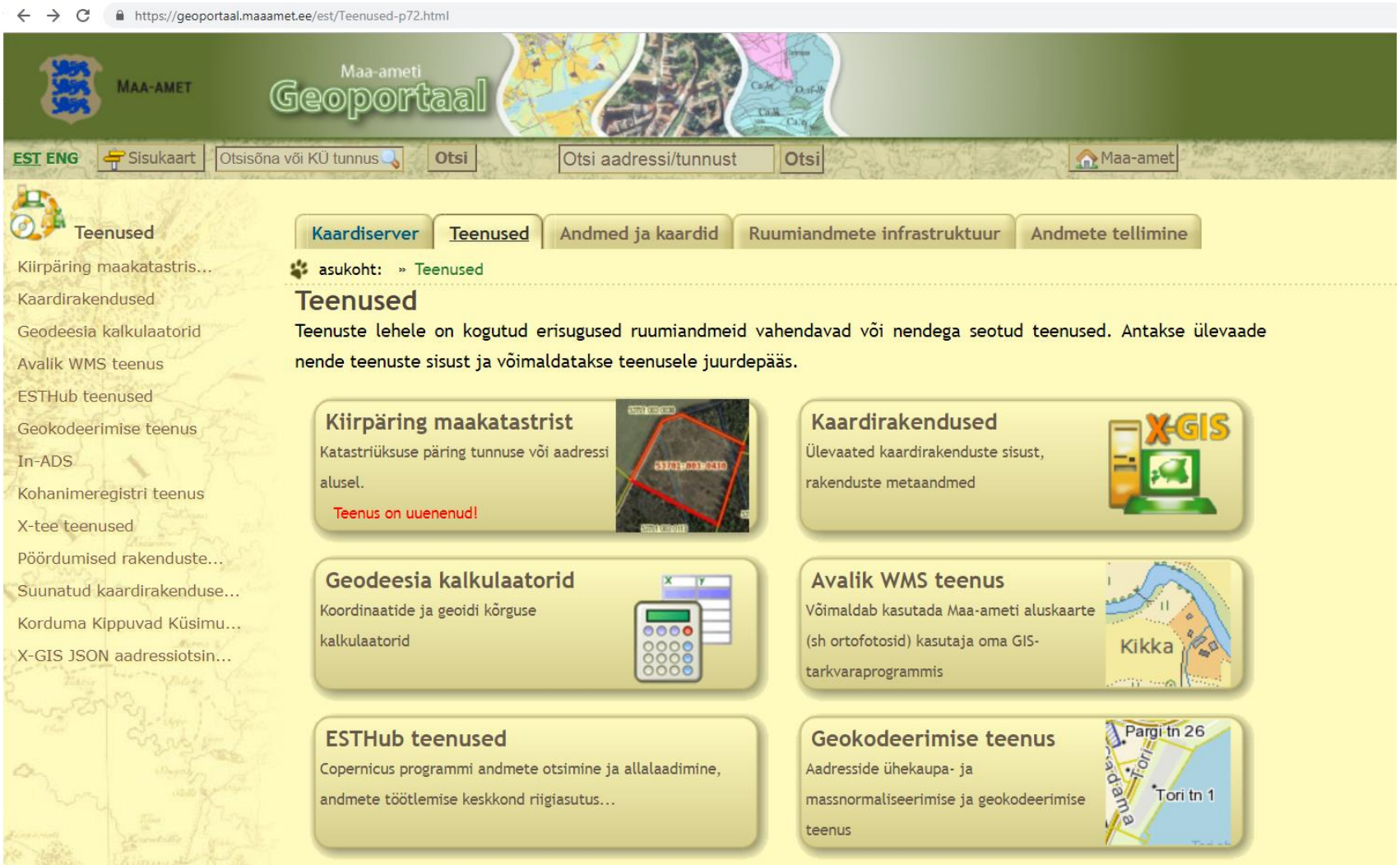
Looduse andmed?

Andmed looduse kohta jagunevad kaheks:

- ✓ Loodusobjektid kui sellised
- ✓ Loodusobjektid, millel õiguslik regulatsioon (nt tekitavad inimtegevusele piiranguid)

Kus ja kellel on loodusandmeid?

- Keskkonnaministeeriumi haldusala asutused (Keskkonnaagentuur, Maa-amet, Keskkonnaamet jt)
- Ülikoolid
- MTÜ-d (nt EOÜ – lindude andmed, Lepidopteroloogide Selts – liblikate andmed)
- …

Erinevad kaardirakendused
ETAK
avalikud WMS teenused
maakataster
jm

Saab andmeid koos vaadata ja alla laadida

EELIS – Eesti Looduse Infosüsteem

Talletab u 70% keskkonnaregistri andmetest.

EELIS-es on andmed:

- ✓ Looduskaitsealuste alade kohta
- ✓ Kaitsealuste liikide kohta
- ✓ Natura (loodusdirektiivi) elupaikade kohta
- ✓ Toetusõiguslike (PLK, mets) alade kohta
- ✓ Vääriselupaikade kohta
- ✓ Veekogude kohta
- ✓ Puurkaevude ja põhjavee kohta
- ✓ Seirejaamade kohta
- ✓ Eesti ürglooduse raamatu objektide kohta
- ✓ Pärandkultuuri objektide kohta

EELIS infoleht – eelis.ee

Pole turvaline | eelis.ee

KESKKONNAAGENTUUR

eelis INFOLEHT

Andmed Statistika ja viited ENG

- Avaleht
  - Loe siit "Mis on EELIS?"
- Otsing ja artiklid
  - Kaitstavad alad
  - Rahvusvahelise tähtsusega alad
  - Üksikobjektid
  - Ürglooduse objektid
  - Pärandkultuuriobjektid
  - Pargid, puistud
  - Liigid
  - Veekogud
  - Saared
  - Kaitsekorralduskavad
- Abimaterjalid

Tagasiside

KESKKONNAAGENTUUR

Avaleht

Olete EELIS (Eesti Looduse Infosüsteemi) infolehel.

See leht koondab laiemale avalikkusele teabe EELIS programmis hoitavate loodusandmete kohta. Siin on võimalik teha otsinguid teatud objektide andmete kohta otse EELIS-e andmebaasist. Siia ei kuvata siiski kogu infot, mida EELIS sisaldab, vaid ainult teatud osa sellest. Lisaks andmetele on siin lehel võimalik lugeda ja vaadata EELIS-e andmestikul põhinevaid statistilisi analüüse ning erinevaid objektitüüpe kirjeldavaid ja seletavaid artikleid.

Statistilisi ülevaateid tehakse ja avaldatakse regulaarselt kaks korda aastas (1. jaanuari ja 1. juuli seisuga). Kui aasta alguse ülevaated on põhjalikumad ja sisaldavad ka analüüsi kogu Eesti looduskaitse alla jääva pindala kohta, siis aasta keskpaiga ülevaated ilmuvad objektitüüpide kaupa eraldi. Nõnda ametlikke andmeid välja pannes ja levitades hoiame ära looduskaitseandmete võimaliku moonutamise ja nendega manipuleerimise.

Osmussaar

Alamartiklid:

- Loe siit "Mis on EELIS?"

Uued (uuendatud) artiklid:

Kaitsealade arvulised muutused seisuga 1.07.2019 *(11.09.2019)*

Looduskaitse arvudes - 2018 *(30.04.2019)*

Kaitstavate loodusobjektide arvud seisuga 31.12.2018 *(29.04.2019)*

2018. aastal kehtestatud kaitsealade kaitse-eeskirjad *(05.08.2019)*

Statistika *(03.06.2019)*

Kaitstavad looduse üksikobjektid (01.07.2018) *(03.01.2019)*

Külastajaid: 717063 OK

©EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem-Keskkonnaregister) : Keskkonnaagentuur

10489195

eelis lva lva.eelis.ee

eelis VEKA veka.eelis.ee

Kuidas veel saab EELIS andmeid kasutada?

Keskkonnaagentuuri ruumiandmete teenus (KRATT)

Saab alla laadida erinevates formaatides EELIS andmete kaardikihte. Vajalik lepingu sõlmimine Keskkonnaagentuuriga.

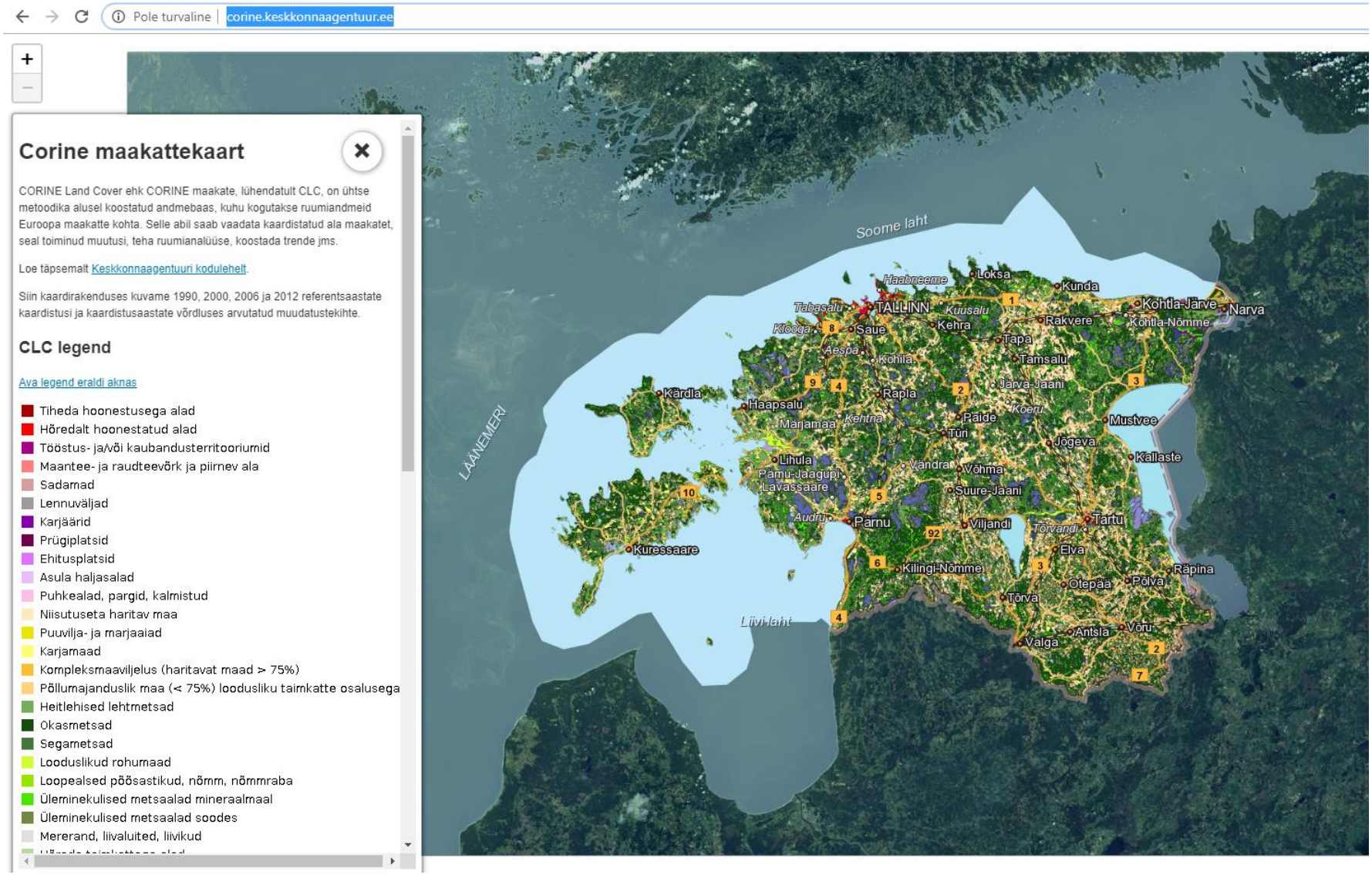
https://kratt.envir.ee

Avalikud WMS ja WFS teenused

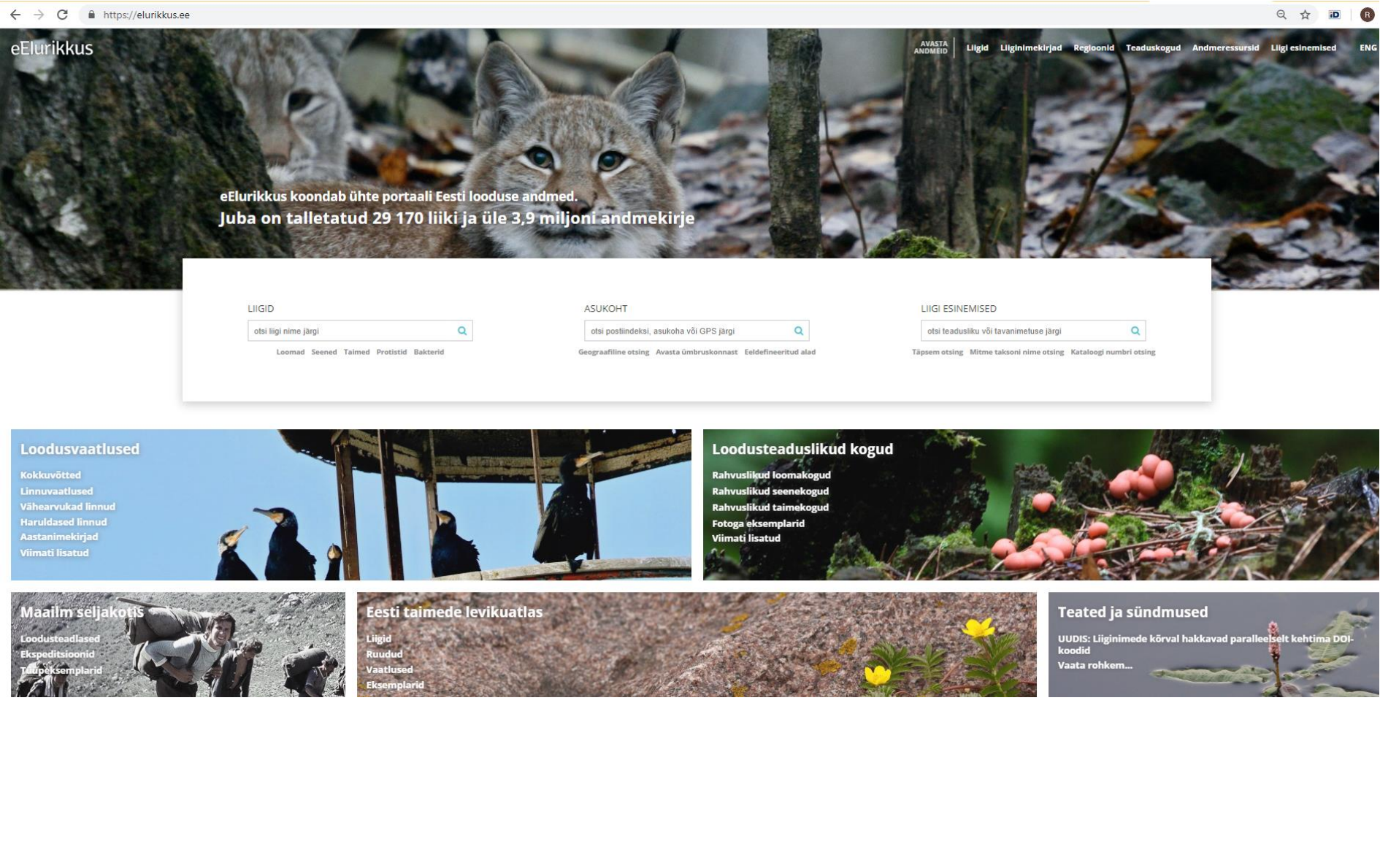
WMS – https://gsavalik.envir.ee:443/geoserver/eelis/ows?SERVICE=WMS&

WFS – https://gsavalik.envir.ee:443/geoserver/eelis/wfs

CORINE maakattekaardistus – http://corine.keskkonnaagentuur.ee/

eElurikkus – elurikkus.ee

Mis on loodusvaatlus?

Loodusvaatlus on loodusobjekti või –nähtuse vaatlemine. Kõige lihtsama loodusvaatluse puhul fikseeritakse:

- ✓ keda vaadeldi?
- ✓ millal vaadeldi?
- ✓ kus vaadeldi?
- ✓ kes vaatles?

Keda vaadeldi? Admiral *(Vanessa atalanta)*
Millal vaadeldi? 06.08.2017
Kus vaadeldi? Hiiumaal Orjaku külas; punktis 58,8030˚ N ja 22,7599˚ E
Kes vaatles? Reigo Roasto, Mirjam Roasto

Mida vaja teha?

1.Märka meie ümber kasvavaid ja tegutsevaid liike!

2.Fikseeri vaadeldu (märkmik, foto, vaatluste sisestamise keskkond).

3.Kui ei tunne liiki või kahtled määrangus otsi abi määrajatest, tee foto või helisalvestus, kirjelda välimust ja elupaika.

4.Sisesta vaatlus mõnda loodusvaatluste andmebaasi (nt LVA – lva.eelis.ee), sest sinu vaatlusest võib olla palju kasu teadlastele, looduskaitsjatele ja teistele huvilistele.

Loodusvaatleja abivahendid

- ✓ Binoklid ja vaatlustorud
- ✓ Luup ja mikroskoop
- ✓ Fotoaparaat
- ✓ Nutitelefon
- ✓ Ultrahelidetektor
- ✓ Entomoloogiline võrk
- ✓ Rajakaamerad →
- ✓ Lõksud jt püügivahend
- ✓ Määrajad
- ✓ Nutirakendused ja veebilahendused

Määramisel on abiks

Looduse vaatlemisel on abiks määrajad ja teatmikud

Elusloodusega aitavad tutvuda ning liike määrata liigimäärajad ja muud teatmikud. Mõned neist on avaldatud juba aastakümneid tagasi, sestap tasub liiginimetuste vasteid vaadata ka internetist. Määrajad aitavad liike kindlaks teha väliste tunnuste järgi. Teatmikest leiab aga sageli lisateavet, mis liigi tuvastamist hõlbustab, näiteks on neis toodud elupaikade kirjeldused, pesitsus- või õitsemisaeg, leviku piirkondlikud eripärad jms.
Alljärgnev on valik trükistest ja veebilehtedest, millest on looduse tundmaõppimisel palju abi.

raamatud, mis sisaldavad dihhotoomset määramistabelit

teatmikud või välimäärajad, st tunnuste kogumitel põhinevad määramisjuhised

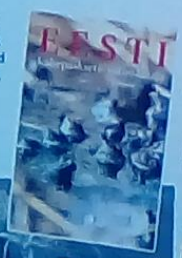
Samblikud

- „Eesti puudel kasvavad suursamblikud", 2011. Tiina Randlane jt
- „Eesti suursamblikud", 1994. Hans Trass, Tiina Randlane
- „Eesti pisisamblikud", 2004. Tiina Randlane jt
- „Eesti kividel kasvavad suursamblikud", 2015. Ljudmilla Martin jt

Ohuka kilpsamblik
Foto: Norbert Aasmaa / Wikipedia Commons

Samblad

- „Eesti sammalde määraja", 1998. Nele Ingerpuu, Kai Vellak
- „Väike sammalde ja samblike raamat", 2015. Tiina Randlane jt

Kahepaiksed ja roomajad

- „Euroopa kahepaiksed ja roomajad", 2004. Edwin Nicholas Arnold
- „Eesti kahepaiksete välimääraja", 2010. Lars Christian Aradõs jt

Kalad

- „Eesti kalad", 2012. Tiit Hunt
- „Euroopa kalad", 2006. Peter J. Miller, Michael J. Loates
- „Matk kalariiki", 1987. Ervin Pihu

Valge helvel
Foto: Katre Palo

400 EESTI SEENT

Seened

- „400 Eesti seent", 2015. Kuulo Kalamees, Vello Liv
- „100 Eesti söögiseent", 2007. Kuulo Kalamees, Vello Liv
- „Puuseened pargi- ja ilupuudel", 2008. Sulev Järve

Linnud

- „Linnumääraja: Euroopa ja Vahemere maade lindude välimääraja", 2015. Lars Svensson
- „Euroopa linnud", 2000. Lars Jonsson
- „Eesti rõövlinnud", 2014. Tarvo Valker
- „Linnuatlas", 2018. Eesti ornitoloogiaühing

Punarind
Foto: Aleksandrs Kamuk / Wikipedia Commons

Taimed

- „Eesti taimede määraja", 2010. Helju Kraft jt
- „Eesti taimede kukeaabits", Toomas Kukk
- „Põhjamaa taimed", 2009. Seppo Vuokko
- „Puude ja põõsaste välimääraja", 1995. Olev Henno

Palu-karukell
Foto: Katre Palo

Teised selgrootud

- „Eesti sisevete suurselgrootute määraja", 2015. Henn Timm
- „Eesti kojaga maismaatigude määraja", 2014. Piret Kiristaja jt

Eesti kojaga maismaatigude määraja

Putukad

- „Mardikate määraja", 1976. Ermev Merivee, Hans Remm
- „Eesti liblikate määraja", 1996. Jaan Viidalepp, Hans Remm
- „Eesti kiilide määraja", 2013. Mati Martin
- „Eesti päevaliblikad", 2014. Erki Õunap, Urmas Tartes
- „Putukate välimääraja I", 1966. Hans Remm
- „Euroopa putukad", 2005. Michael Chinery
- „Putukad ja ämblikud, käsiraamat", 2005. George C. McGavin
- „Liblikad", 2004. Andrew Mackay, Paul Sterry

Hiidlämblik
Foto: Katre Palo

Metsnugis
Foto: Gregori Kyuti / Wikipedia Commons

Imetajad

- „Eesti NSV imetajad", 1957. Juhan Aul, Harri Ling, Kalju Paarve
- „Eesti imetajad", 2015. Epp Moks jt
- „Euroopa imetajad", 2002. David MacDonald, Priscilla Barrett
- „Põhjamaade imetajad", 2011. Torkel Hagström, Elisabeth Hagström

Internetis kättesaadavad määramise abivahendid

Naturegate eLoodus, eloodus.ee
Veebileht rajaneb tunnusepõhistel määrajatel. Valides ja kombineerides iseloomulikke tunnuseid, vähendatakse võimalike liikide hulka, kuni saab foto järgi teha lõpliku valiku või jäädki sõelale ainult üks liik. Määrajaid on võimalik kasutada liigirühmade kaupa.

KeyToNature Eesti eFloora, dbiodbs.univ.trieste.it/cariis/chiavi_pub217sc=367
Puude, põõsaste ja rohttaimede dihhotoomne määramistabel. Nutirakendustest, mille abil saab liike määrata või tundma õppida, saate täpsemalt lugeda Triin Nõu ja Martin Siku artiklist.

Loomade määramine häälte järgi

Linnuhäälte portaal xeno-canto, www.xeno-canto.org
Tegu on pidevalt täieneva koguga, linnuhäälte salvestisi saab üles laadida igaüks. Portaali kasutajatel on võimalik teha märge ebaõigeta salvestusmäärangute kohta. Helisid saab ka enda tarbeks alla laadida ja koostada meelepärase valiku, mida oma nutitelefonis ette mängida. Nõnda on loodusest kuuldavaid hääli mugav kohe kontrollida.

Eesti loodushäälte portaal www.loodushaali.ee
Kätkeb eri loomarühmi: imetajad, linnud, kahepaiksed, putukad. Tegu ei ole täieliku koguga liikidest.

Pildra väljaotsitud
Foto: Aleksandrs Kamuk

Muud

- „Euroopa magevee elustik", 2008. Malcolm Greenhalgh, Denys Gwenden
- „Kes siin on? Loomade ja lindude jäljed", 2007. Morten Bang, Preben Dahlstrøm

Määramisel on abiks

Erinevad määramisäpid
Mõned näited:

„Eesti linnud“

„Eesti kalad“

„Lindude hääled“

„Eesti Looduse teoaabits“

Harrastusteadus

Harrastusteadus (*Citizen Science*) – ka kodanikuteadus, rahvateadus, hobiteadus on inimeste vabatahtlik panus teadusesse.

See võib olla erinevates vormides:

- ✓ vaatluste tegemine
- ✓ andmete talletamine
- ✓ analüüsimine
- ✓ probleemile lahenduste pakkumine

Juhuvaatluste kasud

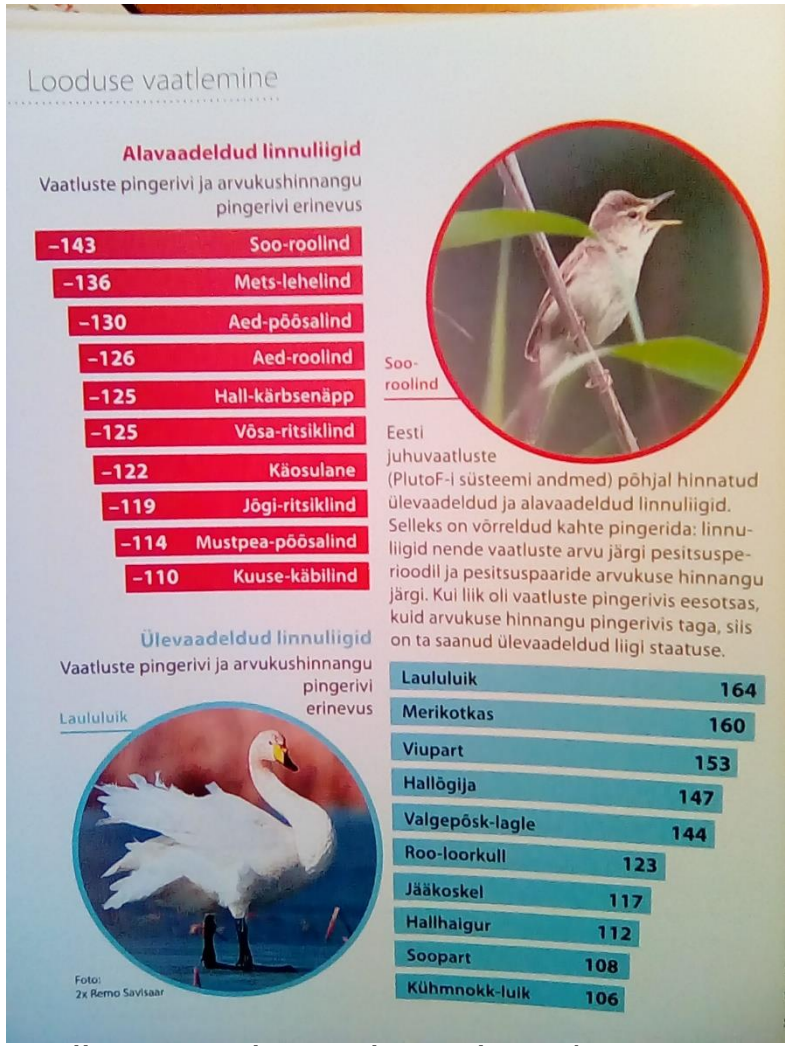
- ✓ **Loodushariduslik** – vaatleja hakkab märkama enda jaoks uusi liike ja õpib neid tundma.
- ✓ **Looduskaitseline** – vaatleja avastab kaitsealuse liigi uue leiukoha.
- ✓ **Teaduslik** – suure hulga juhuvaatluste kogunemisel saab nende põhjal teha järeldusi.

Juhuvaatluste eripärad

✓ Nädalavahetustel tehakse vaatlusi proportsionaalselt rohkem kui tööpäevadel.

✓ Vaatluste hulga sõltuvus vaatlejate hulgast: suurematest linnades ja maanteede ääres rohkem vaatlusi kui mujal.

✓ Osade gruppide ja liikide eelistatus vaatlemisel, mistõttu tekivad üle- ja alavaadeldud liigid.

Looduse vaatlemine

Alavaadeldud linnuliigid

Vaatluste pingerivi ja arvukushinnangu pingerivi erinevus

–143	Soo-roolind
–136	Mets-lehelind
–130	Aed-pööslind
–126	Aed-roolind
–125	Hall-kärbsenäpp
–125	Võsa-ritsiklind
–122	Käosulane
–119	Jõgi-ritsiklind
–114	Mustpea-pööslind
–110	Kuuse-käbilind

Soo-roolind

Eesti juhuvaatluste (PlutoF-i süsteemi andmed) põhjal hinnatud ülevaadeldud ja alavaadeldud linnuliigid. Selleks on võrreldud kahte pingerida: linnuliigid nende vaatluste arvu järgi pesitsuspeerioodil ja pesitsuspaaride arvukuse hinnangu järgi. Kui liik oli vaatluste pingerivis eesotsas, kuid arvukuse hinnangu pingerivis taga, siis on ta saanud ülevaadeldud liigi staatuse.

Ülevaadeldud linnuliigid

Vaatluste pingerivi ja arvukushinnangu pingerivi erinevus

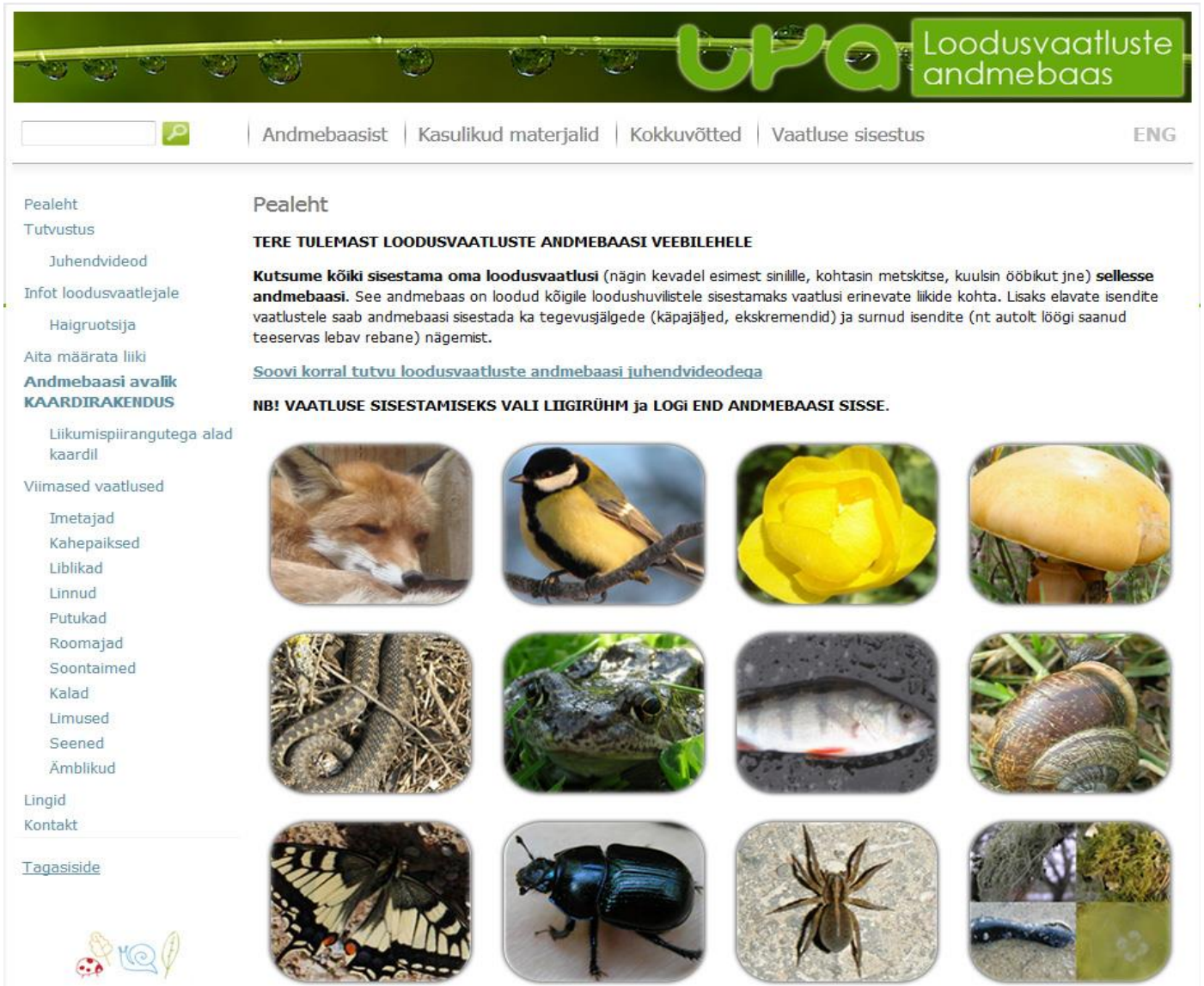
Laululuik	164
Merikotkas	160
Viupart	153
Hallõgija	147
Valgepõsk-lagle	144
Roo-loorkull	123
Jääkoskel	117
Hallhaigur	112
Soopart	108
Kühmnokk-luik	106

Laululuik

Foto: 2x Remo Savisaar

Veljo Runnel, Eesti Loodus 6/2019

Loodusvaatluste andmebaas (LVA) – lva.eelis.ee

Loodusvaatluste andmebaas (LVA) veebileht (lva.eelis.ee) ja nutirakendus

Tere, Reigo Roasto
Logi välja
Vaatan Reigo Roasto andmeid

Loodusvaatluste andmebaas

Andmebaasist | Kasulikud materjalid | Kokkuvõtted | Vaatluse sisestus | ENG

- Minu vaatlused
- Viimane vaatlus
- **UUS VAATLUS**
- Sisesta palju vaatlusi (vana exceli tabeli variant)
- Massvaatlusankeedid (imetajad, linnud, liblikad, seened)
  - Liblikate ankeedid
  - Seente ankeedid
- Vaatluste XML üleslaadimine
- Statistika
- Minu seaded
- Aita liiki tuvastada
- KKK

Tagasiside

UUS VAATLUS

Uue vaatluse sisestamine

Staatus:
Sisestatud:
Muudetud:

Liigirühm — Muuda

Liigi rühm: Imetajad

Liik — Muuda

Liik:
Nimi: metskits
Nimi (ladina k.): Capreolus capreolus
Punase raamatu kategooria (2008): Ohuväline

Google otsing
Kirjeldus eElurikkuse andmebaasis

Vaatluse andmed

Arv: 1
Arvukuse lisamärkus:
Üldised märkused:
Kuupäev (ka vahemik):
Vaatlejad:

Vaatlejate valik
Otsi
--Vali--
Lisa vaatleja
Reigo Roasto
Eemalda vaatleja

Uue isiku sisestamine
Eesnimi
Perenimi
Email
Otsi/lisa isik

Salvestatud vaatlejate grupid
--Vali grupp--
Salvesta valitud vaatlejad grupina
Salvesta vaatlusgrupina

Määraja: Reigo Roasto
Määramise kuupäev:
Vaatlusaja kirjeldus:

Edasi

Vaatluse asukoha andmed — Muuda

Asukoha kirjeldus:

← Tagasi — Uus vaatlus

Fotod — Muuda fotovalikut

Üldinfo

Liigirühm: Imetajad

Liiginimi: Harilik siil

Arv — Vaata liigikirjeldust eElurikkusest: 1

Registreerimise viis: Vaatlus

Kuupäev: 1. oktoober 2015

Asukoht: X:538251.90 Y:6583581.16 — Muuda

Märkus: Ilus loom.

Vaatlejad ja määraja

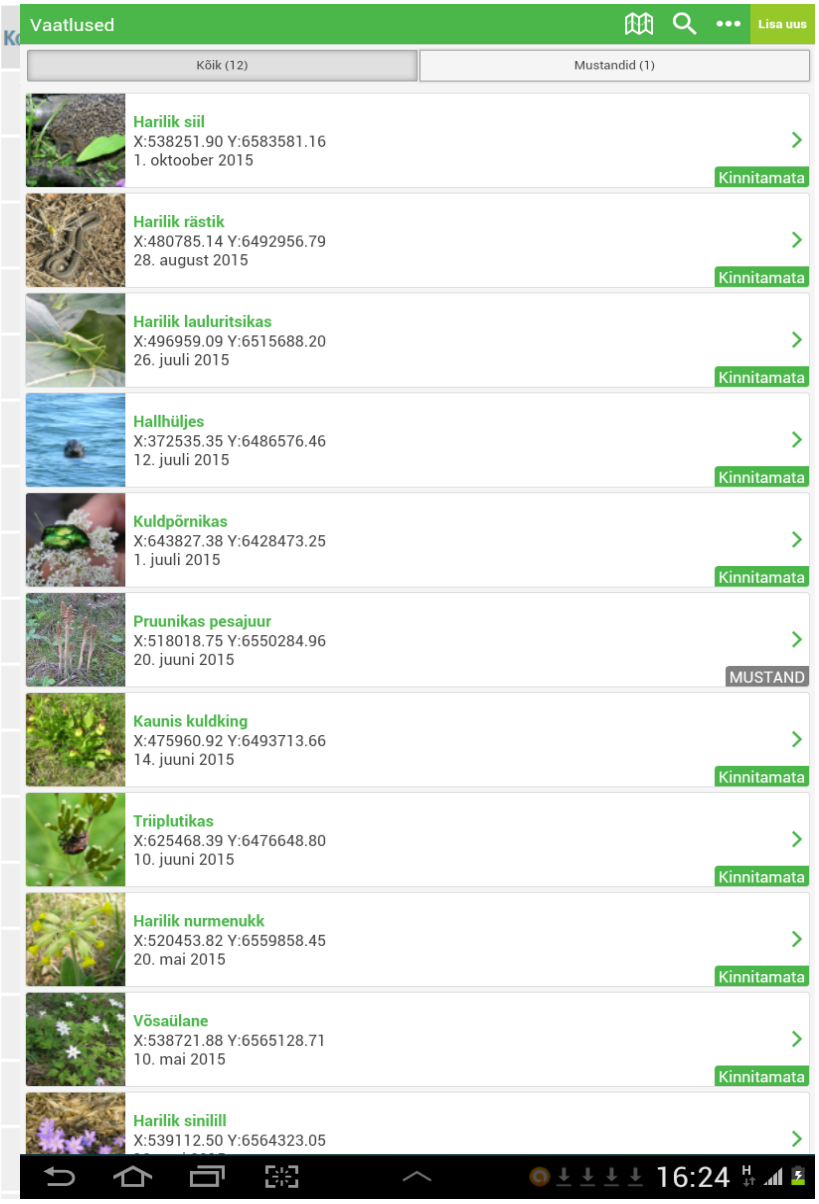
Vaatlejad
Mati Karu
Lisa uus

Määraja
Mati Karu
Asenda

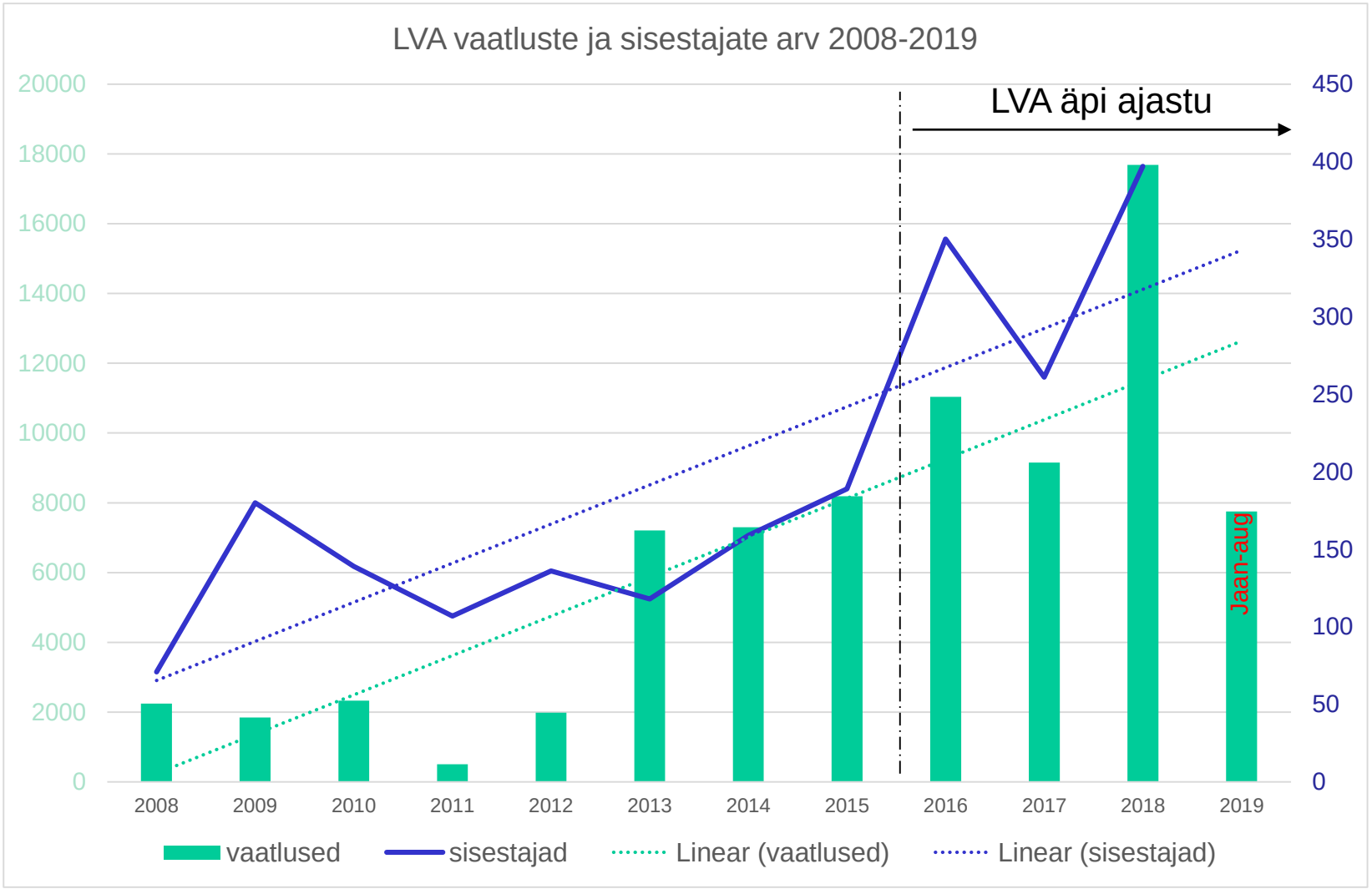
16:05

Loodusvaatluste andmebaas (LVA) veebileht (lva.eelis.ee) ja nutirakendus

	Alg kp	Vaatlejad	Liigi rühm	Liik	Vaatluskoht	Kaart	Staatus	Pilte	Ko
Ava	26.03 2017	Reigo Roasto	Soontaimed	Galanthus nivalis (harilik lumikelluke)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	04.09 2016	Reigo Roasto	Putukad (suurliblikad)	Vanessa atalanta (admiral)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	04.09 2016	Mirjam Roasto, Reigo Roasto	Roomajad	Zootoca vivipara (arusisalik)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	03.09 2016	Mirjam Roasto, Reigo Roasto	Putukad (suurliblikad)	Inachis io (päevapaabusilm)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	29.08 2016	Mirjam Roasto	Imetajad	Capreolus capreolus (metskits)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	29.08 2016	Mirjam Roasto, Reigo Roasto	Imetajad	Vulpes vulpes (rebane)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	05.08 2016	Mare Roasto, Reigo Roasto	Putukad (suurliblikad)	Inachis io (päevapaabusilm)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	12.06 2016	Mare Roasto, Mirjam Roasto, Reigo Roasto	Linnud	Ciconia ciconia (valge-toonekurg)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	12.06 2016	Reigo Roasto	Imetajad	Capreolus capreolus (metskits)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	12.06 2016	Mare Roasto, Mirjam Roasto	Imetajad	Vulpes vulpes (rebane)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	11.06 2016	Reigo Roasto	Imetajad	Vulpes vulpes (rebane)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	03.06 2016	Reigo Roasto	Kahepaiksed	Bufo bufo (harilik kärnkonn)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	23.05 2016	Reigo Roasto	Linnud	Columba palumbus (kaelustuvi)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	21.05 2016	Reigo Roasto	Linnud	Carpodacus erythrinus (karmiinleevike)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	13.05 2016	Reigo Roasto	Linnud	Cuculus canorus (kägu)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	29.04 2016	Reigo Roasto	Linnud	Motacilla alba (linavästrik)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		
Ava	29.04 2016	Reigo Roasto	Putukad (suurliblikad)	Gonepteryx rhamni (lapsuliblikas)	Harju maakond, Saku vald, Roobuka küla	Jah	kinnitatud		

LVA vaatluste ja sisestajate arv 2008-2019

Palju vaatlusandeid LVA sisaldab?

Kokku on ligi 288 000 vaatlust.

LVA-s on kaht tüüpi andmeid:

1) UTM 10x10 km ruudustiku põhised varasemate atlaste andmed – u 180 000 vaatlust
2) Juhuvaatluste, projektide tulemuste ja vabatahtliku seire täpsed asukohaga andmed – ligi 110 000 vaatlust.

Palju vaatlusandeid LVA sisaldab?

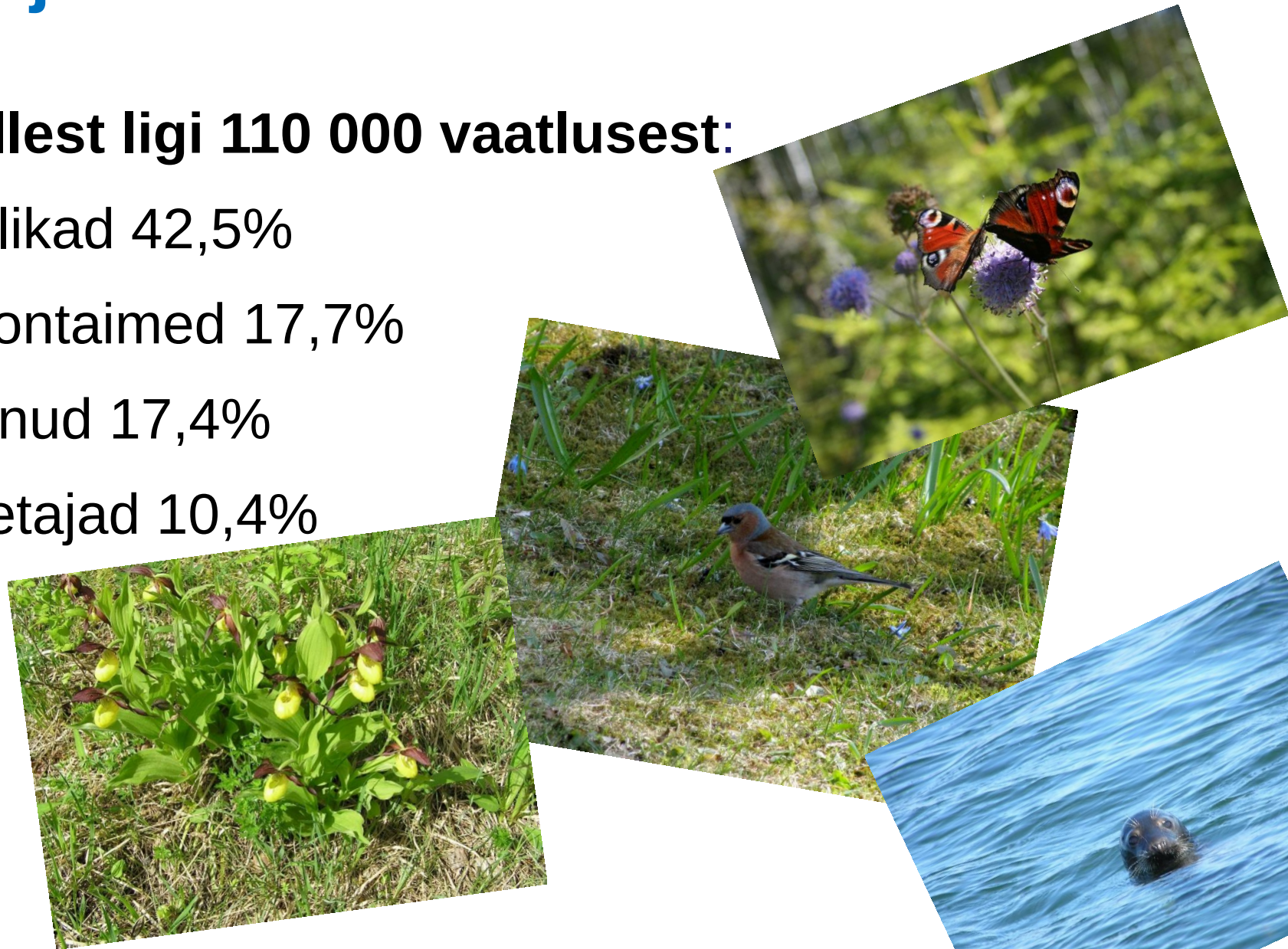
Sellest ligi 110 000 vaatlusest:

Liblikad 42,5%

Soontaimed 17,7%

Linnud 17,4%

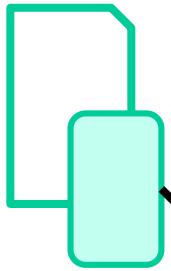
Imetajad 10,4%

Mis saab sisestatud vaatlustest edasi?

vaatleja

Staatus: kinnitama

EELIS

Staatus: kinnitatud

ekspert

EESTI LUS

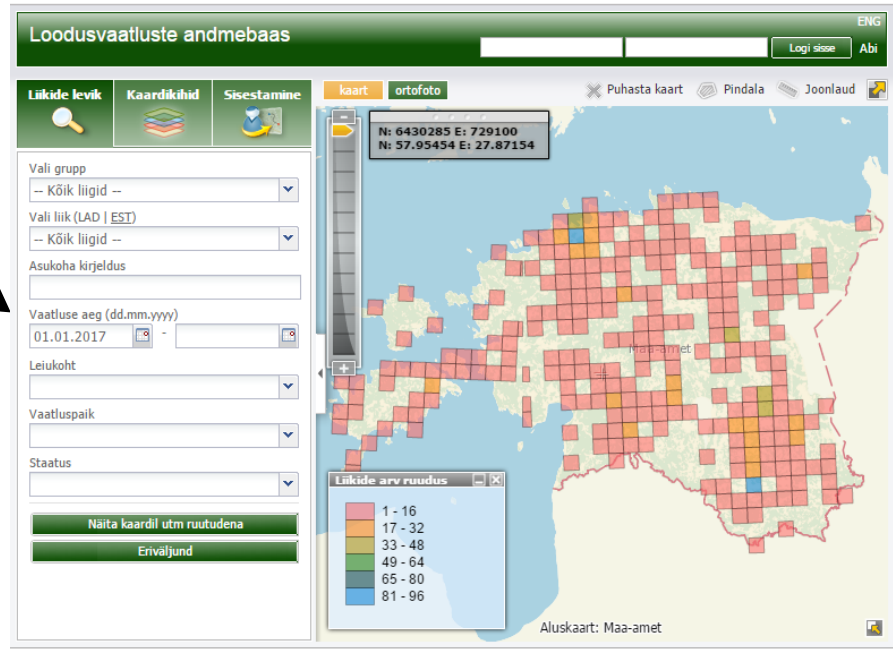
Kaitsealused liigid,
võõrliigid

KeA ametnik

Leiukohtadena
keskk.registrisse

Avalik kaart

Kuidas LVA andmeid kasutatakse?

- ✓ Kaitsealuste liikide vaatlustest võivad tekkida keskkonnaregistri leiukohad.
- ✓ Võõrliikide leidude puhul on LVA näol tegu kiire teavituskanaliga. Info liigub KeM-i ja KeA-le.
- ✓ Andmed liiguvad üleilmsesse liigiandmete portaali GBIF.
- ✓ Oleme andnud andmeid Euroopa päevaliblikate andmebaasile (2013. a mõni tuhat vaatluskirjet).

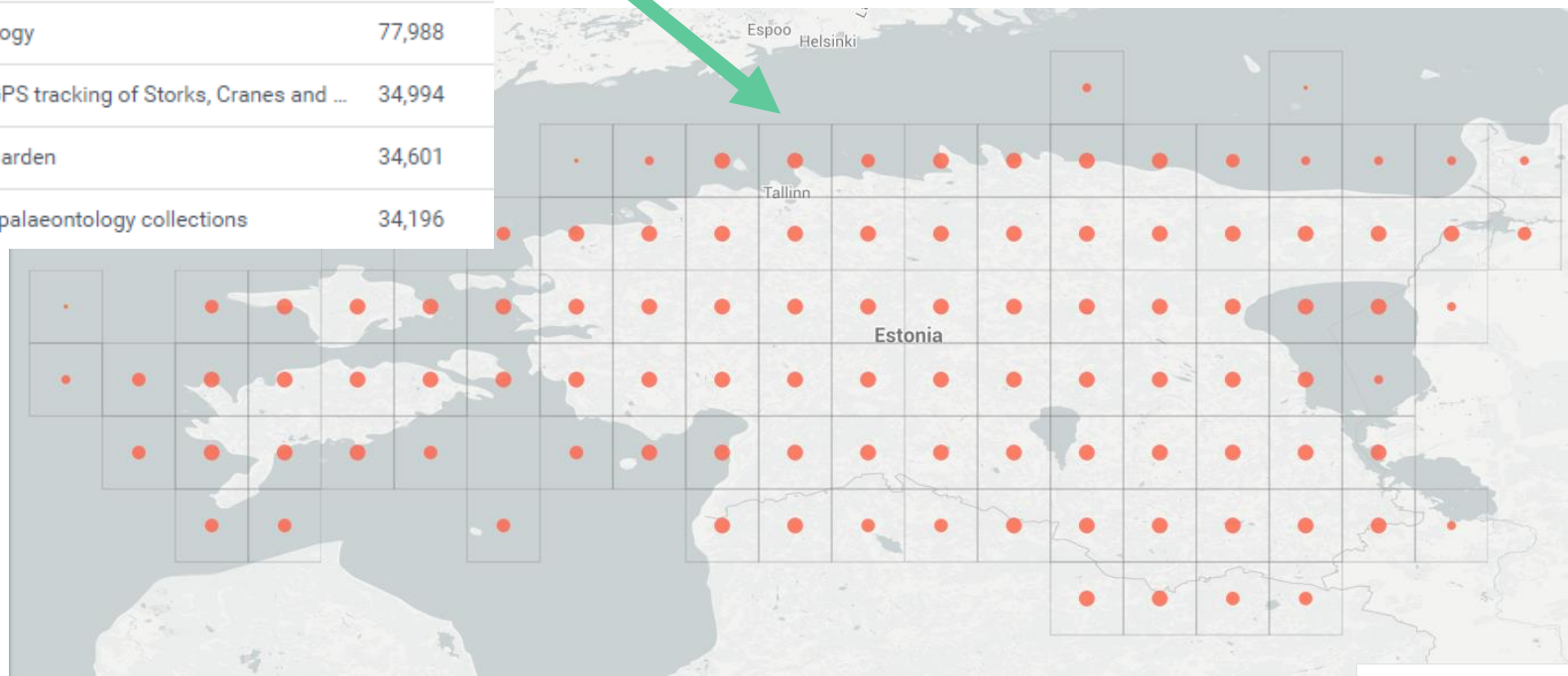
Kuidas LVA andmeid kasutatakse?

- ✓ LVA oli 2016-2018 Berni ülikooli läbi viidud admiralide rändekäitumise uuringu juhuvaatluste kogumise vahendiks Eestis (kokku Eestist ligi 500 vaatluskirjet).

- ✓ Andmeid kasutatakse liikide levikuatlaste koostamisel. Praegu üleskutse imetajate atlase tarvis. Lähemalt vaata järjest valmivat kaardilugu - http://arcg.is/4jLmP
- ✓ 2019.a viis Keskkonnaagentuur LVA abil läbi kahepaiksete vabatahtliku seire pilootprojekti.

LVA vaatlused GBIF-is - https://www.gbif.org/

	Dataset	Count
🔗	PlutoF platform observations	1,286,463
🔗	Estonian University of Life Sciences	333,791
🔗	Natural History Museum, University of Tartu	292,997
🔗	Estonian Nature Observations Database	251,297
🔗	Estonian Museum of Natural History	188,150
🔗	PlutoF platform reference-based occurrences	84,628
🔗	IG TUT paleontology	77,988
🔗	BirdMap Data - GPS tracking of Storks, Cranes and ...	34,994
🔗	Tallinn Botanic Garden	34,601
🔗	Tartu University, palaeontology collections	34,196

Vaatluskampaaniad

- ✓ Keskkonnaagentuur on korraldanud LVA vaatluskampaaniaid 2010. aastast.
- ✓ Kampaania teemadeks on olnud: kaitsealused liigid, võõrliigid, sarnaste liikide paarid, aasta liigid jms
- ✓ Kahe viimase aasta kampaaniad on olnud:

  2018: “Kingi Eesti Vabariigile 100 loodusvaatlust!”

  2019: “Liigu ja vaatle!”

Kingi Eestile 100 loodusvaatlust!

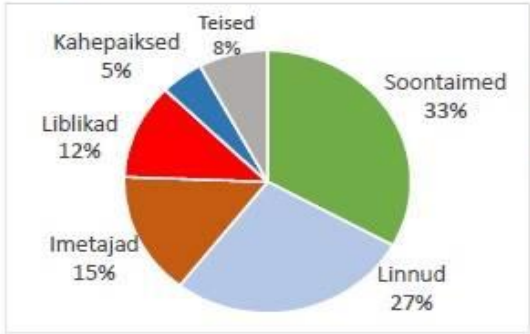
- ✓ 9600 vaatlust
- ✓ 1705 liigi kohta
- ✓ 450 vaatleja poolt
- ✓ 30 isikut ja 3 võistkonda said kokku 100 vaatlust

Liigu ja vaatle!

KESKKONNAAGENTUUR

Loodusvaatluste kampaania „Liigu ja vaatle!“ tulemused

1691 vaatlust, 523 liiki, 162 vaatlejat

Liikidest vaadeldi enim:

1.	Metskits	49 korral
2.	Harilik kärnkonn	40 korral
3.	Rebane	22 korral
4.	Võsaülane	20 korral
5.	Päevapaabusilm	19 korral

Foto: Silja Kana

Matka- ja terviseradadelt:

566 vaatlust, 297 liiki

≥ 3 rajalt vaatlusi 14 isikult

TOP rajad: Tähtvere spordipark, Laskevälja rattarada, Kilingi-Nõmme metsarada

Enim nähti:	1. Harilik kärnkonn	20 korral
	2. Metskits	10 korral
	3. Varsakabi, lapsuliblikas, sinilill	8 korral

KESKKONNAAMET

LOODUSKAITSEKUU 2019

IGAÜHE LOODUSHOID

Eesti loodus on meie kõigi hoida. Elurikka keskkonna säilimine sõltub meie endi tegudest ja valikutest. Igaühe loodushoid, see on iga vabatahtlik ja teadlik tegu, mis aitab kaasa liikide ja nende elupaikade säilimisele.

ELURIKKUSEST:

Euroopa loodus ja selle elurikkus on ohus liiga intensiivse maakasutuse tõttu. Kaitsealad on looduse säilimisel ülimalt olulised, kuid neist üksi ei piisa.

Eestis oleme viimase sajandi jooksul kaotanud 95% liigirikkuse kantsiks olevatest niidukooslustest ning kogu meie metsamaa pindalast moodustavad loodusmetsad vaid 2%.

SINU TEGU LOEB!

Õpi tundma liikidele olulisi elupaiku, et osata neid koduümbruses märgata ja hoida.

Paigalda aeda lindude pesakaste ja putukahotelle.

Põõsad ja hekid pakuvad lindudele pesitsus- ja varjepaiku.

Kasvata peenras, rõdukastis ja aiaservades rohkelt ja pikalt õitsevaid taimi, need pakuvad toitu mesilastele, kimalastele ja liblikatele.

Korja loodusest meie niiduliikide seemneid ning külva need oma aeda. Iga ruutmeeter kodumaiste õitsevate lilledega on väike tükike loodust.

Elurikkust soosib niitmata aianurk, kõdunev puutüvi, vana kiviaed, lehehunnik, oksakuhil, sammaldunud kivi.

Hoia väikseid veesilmasid – tiigid, kraavid, ojakesed on olulised paljudele liikidele nii elupaigana kui joogikohana.

Ära sõdi umbrohuga seal, kus see sind ei sega – naat, võilill, ohakas ning paljud teised tülikaks peetud liigid on tolmeldajatele ja teistele putukatele väga olulised.

Niida harvem muru.

Kasuta sünteetiliste taimekaitsevahendite asemel looduslikke.

KESKKONNAAGENTUUR

EESTI VABARIIK 100

Aitäh!

Reigo Roasto
reigo.roasto@envir.ee